

الگو و برش به روش متری

(لباس زنانه)

وینفرد آلد ریچ

پری شهیر مفرح

فهرست

پیشگفتار.....	۹
طراحی.....	۱۰
طراحی و توسعه الگو به وسیله کامپیوتر.....	۱۱
تکمیل الگو توسط کامپیوتر.....	۱۳
فصل اول: اساس الگوهای اولیه بالاتنه.....	۱۹
فصل دوم: ساخت الگوی اساس برای اندام‌های ویژه.....	۴۹
فصل سوم: از الگوی اصلی تا الگوی آماده برای برش.....	۶۵
فصل چهارم: اساس ساختار دامن.....	۷۳
فصل پنجم: اساس الگوی شلوار.....	۹۳
فصل ششم: اساس تطابق الگوی بالاتنه.....	۱۱۱
فصل هفتم: آستین‌ها.....	۱۲۳
فصل هشتم: یقه‌ها.....	۱۵۳
فصل نهم: تطبیق مجدد در اساس الگوهای بالاتنه.....	۱۶۹
فصل دهم: لباس مهمانی، لباس زیر، لباس شنا.....	۱۹۱
فصل یازدهم: الگوهای اولیه قالب اندام.....	۱۹۷
فصل دوازدهم: اساس الگوهای آزاد.....	۲۰۹
فصل سیزدهم: طریقه بزرگ و کوچک کردن الگو.....	۲۲۱

پیشگفتار

کرد. ضمن آن که سرعت زیاد این روش برای صنایع تولیدی لباس نیز بسیار مناسب است. با این همه باید همیشه به خاطر داشت که بدن یک شکل است. و این امر می‌تواند دشواری‌هایی پدید آورد، به ویژه هنگامی که قطعات مسطح را باید به هم وصل کرد.

بدن یک شکل سه‌بعدی و متحرک است، و لباس بر روی یک شکل متحرک جالب توجه‌تر و زیباتر است تا روی یک شکل بی‌حرکت. اما این تحرک مشکلات کاربردی زیادی پدید می‌آورد. و پیاده کردن یک طرح سه‌بعدی بر روی کاغذ، از یک جسم متحرک، دشوار است. اما حل صحیح این مشکل در گرو اندازه‌گیری و برش صحیح لباس است. در این کتاب به منظور کمک به علاقمندان طراحی لباس، روشی برای تهیه الگو ارائه شده است، تا طرح لباس با توجه به تمام ابعاد جسم فراهم شود، و نه صرفاً با توجه به یک بعد آن.

برش الگو را باید همراه با مانکن به کار برد و طرح‌ریزی کرد. یعنی باید طرح را به نسبت خطوط روی مانکن نمود. و سپس آن را با الگوی مسطح تطبیق و تصحیح کرد.

برش الگو می‌تواند به سرعت شکلی به وجود آورد. اما طرح‌های پیچیده‌تر را نخست باید روی متقال یا چلوار به‌طور کلی پارچه‌های ارزان قیمت پیاده کرد تا بعد طرح براساس صحیحی روی بدن مشخص و تصحیح شود.

این کتاب برای مبتدیان و علاقه‌مندان طراحی و تدوین شده است، که بخواهند شیوه‌های کاربردی برش الگو را، برای گذراندن آزمون خیاطی، یا رشته طراحی لباس، بیاموزند. هم چنان‌که برای هنرجویان سطح متوسطه که به گذراندن

چاپ بازننگری کتاب در سال ۱۹۹۴ - این دومین بازننگری اساسی اصل کتابی است که در سال ۱۹۷۵ به رشته تحریر درآمده است و به اصل مفاهیم آن کتاب وفادار است. این بازننگری رشته‌ای از ساختارهای اولیه خوب را پیشنهاد می‌کند، مقدمه‌ای بر اصول اساسی برش و الگو و نمونه‌های آنها. هدف اصلی این است که هنرجویان اطمینان حاصل کنند که می‌توانند توانایی‌های خود را در سبک‌های بی‌نظیر برش و الگو توسعه دهند.

برش الگو یک هنر سرگرم‌کننده است. این هنر ساده است، اگر اصول اساسی اش به‌طور کامل آموخته شود. و هیجان‌انگیز و سرگرم‌کننده است، اگر هنرجو برای ایجاد تغییرات دقیق، در شکل‌هایی که باعث دگرگونی درخواست‌های مد می‌شود، مستعد و حساس باشد.

برش الگو وسیله به‌دست آوردن شکلی برای اطراف و ابعاد بدن است. بدن که قالب اصلی است همواره ثابت است، اما طرح‌ها همیشه قابل دگرگون شدن است. و عقایدی که در طراحی لباس می‌توان دنبال کرد نیز محدودیتی ندارد.

هر هنرآموزی که مجلات قدیمی یا کتابهای «مد» را مطالعه کند به سرعت درمی‌یابد که خطوط خارجی لباس‌ها در دوره‌های مختلف، و غالباً به‌طور هیجان‌انگیزی یا فوق‌العاده جالبی (dramatically) تغییر می‌کند.

طرح‌ها در آغاز به کمک انداختن پارچه روی مانکن تهیه می‌شد. اما اکنون غالباً برش الگوی تخت و مسطح به کار می‌رود. که به معنی پهن کردن کاغذ روی میز و مشخص کردن اندازه‌های اندام روی آن است. این روش از سرعت و دقت اندازه‌گیری برخوردار است، و با آن می‌توان طراحی‌های پیچیده‌ای فراهم

به هر حال امید است که این کتاب در مجموع بتواند برای همه این علاقه‌مندان، آموزگاران و هنرجویان، فایده و کارایی داشته باشد، به خصوص که یک فصل از این کتاب نیز مخصوص الگوهای اولیه برای اندامهای ویژه است، که با اندامهای معمولی و استاندارد تفاوت دارند.

کلاس‌های پیشرفته خیاطی اشتغال دارند نیز مفید است. از سویی بسیاری از کسانی که لباس‌های خود و خانواده‌شان را تهیه می‌کنند، به این نتیجه رسیده‌اند که استفاده از الگوهای تجاری، اگرچه محسناتی دارد، اما ممکن است ذوق آنها را کور کند؛ در ضمن بسیار هم گران تمام می‌شود. از این رو این روش طراحی و برش الگو برایشان نیز قابل استفاده است.

طراحی

«مد» هستند که همراه با هم تأثیرگذارند. در هر فصل یک رنگ بر پوشش لباس مسلط می‌شود، و اغلب نیز طرح و رنگ با شیوه‌های گوناگونی بر جامعه تحمیل می‌شود.

بافت پارچه، طرح‌ها و کیفیت نقش آن، در همان نظر اول، اثر مهمی بر جا می‌گذارد. پارچه‌های لطیف کرب و ساتن براق برای لباس‌های ظریف زنانه، گاباردین با دوام، تونید و خز و پارچه‌ای پشمی برای طراحی لباس‌های ضخیم مناسب است. این گوناگونی در طرح و سطح پارچه، رقابت‌ها و ابتکارهای تازه‌ای در طراحی لباس، و در بازار کار، پدید می‌آورد.

شکل: شکل اساسی هر دوره «مد» ممکن است به‌طور ناگهانی و یا به تدریج عوض شود، و به بازار آید.

برش خوب «الگوی اولیه» اصل کار است. هنگامی که یک شکل تعیین و انتخاب می‌شود، دشواری اصلی، انطباق آن با سایزهای مختلف است. به طوری که اندام‌های پهن یا دراز، سبب تغییر شکل لباس نشود. مثلاً یک خط در شکل لباس، و مد روز، می‌تواند کاملاً نمایان و یا محو گردد، بدون آنکه شکل اصلی مد روز، تغییر کند.

هنگامی که لباس‌های چند تکه است، هر تکه باید طوری طراحی شود که سبب بهتر جلوه کردن تکه دیگر شود. و از مجموعه قطعات شکلی هماهنگ به وجود آید. در این حال، هماهنگی هر لایه لباس با تمام آن بسیار مهم است.

زمانی که طرح‌های ساده مد است، به برش‌ها و مدل‌های کاملاً دقیق تری نیاز است. لباس ساده با یک عیب کوچک مربوط به اندام، از ریخت می‌افتد، و شکل اصلی خود را از دست می‌دهد.

قوانین اساسی برش الگو بر اصولی منطقی مبتنی است. یک هنرجو باید این اصول و قوانین را کاملاً بیاموزد، تا اگر آنها در جایی تغییر کند، بتواند با نیروی خلاقیت و تصمیم‌گیری دقیق از عهده کار برآید. این مفهوم و تصور طراحی، در طول این قرن، پاسخ‌گوی تغییرات جالب توجه و هیجان‌انگیزی در شکل برش لباس بوده است.

دو هنرمند و استاد فن خیاطی به نام‌های ویونت (Vionnet) و شانل (Chanel) که حساسیت و استعداد خاصی نسبت به زیبایی‌شناسی و مسائل اجتماعی داشتند، تغییرات خطوط اندام را کشف کردند. آن هم در زمانی که اندام را در پوشش‌هایی با طرح‌های پیچیده و سخت می‌پوشاندند.

با آنکه برداشت (interpretation) این دو طراح با هم متفاوت بود، باز هم باید آنان را ابداع‌کننده اصلی لباس‌های ساده و راحت امروزی دانست.

پیوند طرح اساسی با «مد» همیشه روندی دشوار بوده است. این کار، گاه بیش از اندازه تحت تأثیر ایده‌های عجیب و غریب دنیای مد قرار می‌گیرد، که ممکن است اصالت پوشش لباس را نیز به کلی از بین ببرد. اما اینها تا حدود زیادی ضروری است.

این تفاوت و حتی ایده‌های گوناگون، که با شتون پوشاک جامعه عوض می‌شود، مورد نیاز جامعه است. زیرا اگر هیچ تغییری در پوشاک انسان به وجود نمی‌آمد، چه بسا زندگی خسته‌کننده می‌شد. اما برای معرفی مد در مؤسسات تولیدی بزرگ و بازار عمومی، چند نکته را باید در نظر داشت:

رنگ و بافت پارچه: این دو عامل، دو جنبه اساسی در روند